

Summary

An elongated disc-shaped mace head made of serpentinitised peridotite (Fig. 8) was found during a surface survey carried out in 2021 in 'Pod Újezdem' field (Česká cadastral area, Brno-Country District). The find is a polished artefact, most probably with a symbolic meaning, and dates to the period of the Linear Pottery culture.

Antonín Přichystal, Martin Culek

Dolní Věstonice (okr. Břeclav)

„Roviny“, parc. č. 1977/11.

Kultura s lineární keramikou, lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Regionální muzeum v Mikulově, p. o., př. č. 07/2023.

Lokalizace: WGS-84: 48.8849658N, 16.6380825E

Pracovníci Regionálního muzea v Mikulově, p. o., byli v minulém roce přivoláni k již probíhající výkopovým pracím na stavbě rodinného domu na jihozápadním okraji intravilánu Dolních Věstonic. Větší část sklepa byla již vybagrována, v nedokončené stěně však byly zjištěny profily dvou zahloubených objektů, následně došlo k záchrannému výzkumu jejich zbylých částí. První jáma obsahovala lineární keramikou, mazanici a zooarcheologický materiál, ve druhém objektu se nacházela lengyelská keramika s ojedinělými stopami žlutočervené malby, dva kusy štípané industrie, mazanice a zooarcheologický materiál. Nově prozkoumané objekty se nachází mezi dvěma již dříve zkoumanými polohami s neolitickými nálezy, a to mezi bývalým kravínem (Kundera 1987) a štěrkovnou n. p. Ingstav, poblíž bývalého toku řeky Dyje (Měřínský 1980).

Literatura

Kundera, L. 1987: Neolitische Funde bei Dolní Věstonice (Bez. Břeclav). *Přehled výzkumů* 1984, 21.

Měřínský, Z. 1980: Pokračování záchranného výzkumu v nové štěrkovně n. p. Ingstav u Dolních Věstonic (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 1977, 108–109, tab. 11–16.

Summary

Two sunken features were excavated in connection with a family house construction in 'Roviny' field (Dolní Věstonice cadastral area, Břeclav District). One feature was dated to the Linear Pottery culture, and the second to the Lengyel culture.

Kristína Piačková, František Trampota

Fryšták (okr. Zlín)

„Židelně“.

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.2937217N, 17.6249872E; 49.2944108N, 17.6251319E; 49.2942428N, 17.6272242E; 49.2936900N, 17.6268861E

V období od května do října roku 2022 provedlo Archeologické centrum Olomouc na stavbě R4901 Hulín–Fryšták záchranný archeologický výzkum lokality Fryšták 2 nacházející se v polní trati „Židelně“. Zkoumaná lokalita leží na západním okraji katastru Fryštáku a nejbližšími obcemi jsou Horní Lapač, vzdálený cca 0,95 km severozápadním směrem, a Žeranovice, vzdálené cca 1,35 km jihozápadním směrem. Nadmořská výška

lokality osciluje mezi 255 až 263,5 m. Lokalita se rozprostírá na západně orientovaném svahu kopce, na levém břehu potoka Židelná. Při dohledu během skrývky ornice zde byly objeveny stopy pravěkého osídlení. Během začišťování plochy se zjistilo, že v trase dálnice leží neolitické sídliště kultury s lineární keramikou. Výzkumem na ploše o rozloze cca 1,2 ha bylo zachyceno 944 pravěkých objektů. Většinu z objektů představují sloupové jamky seskupené do pravidelných struktur reliktů dlouhých nadzemních domů. Půdorysy domů pravidelně doprovázely hliníky (stavebními jámami). Při výzkumu bylo zdokumentováno až 15 reliktů dlouhých domů. Přesný počet bude znám až po zpracování a vyhodnocení celkového plánu lokality. Domy, orientované S–J, sledovaly delší osou vrstevnicový průběh kopce. Ze záspů objektů byl vyzvednut standardní soubor artefaktů v podobě fragmentů keramiky, mazanice a kamenů. V menším počtu se podařilo získat také vzorky uhlíků a mezi ojedinělé nálezy se řadí zvířecí kosti. Keramický soubor není nikterak početný. Najdeme zde především střepy atypické, často špatně vypálené. Zdobené střepy pochází především z nádob šedé barvy, z jemně plavené hlíny. Zlomky nesou výzdobu rovných i meandrovitých rýh doprovázených notovou výzdobou. V kamenném inventáři najdeme broušenou industrii, reprezentovanou především sekerkami a kopytovitými klíny malých až středních rozměrů. Nechybí zde rovněž štípaná industrie, i když ani ta se zde nevyskytuje ve větším množství. Jedná se většinou o nepravidelné úštěpy, méně často o retušované čepelky. Litický inventář doplňují nálezy fragmentů zrnitěrek a brousící kamenné podložky menších rozměrů z jemnozrné suroviny.

Na základě odkryté terénní situace můžeme konstatovat, že stavba dálnice prořezala severní část neolitického sídliště. Další nálezy lze dle všeho očekávat na neporušeném svahu kopce, jižně od dálnice, přibližně v pásu o šířce 100 m. Kromě neolitických nálezů byla v horní části svahu kopce objevena jedna větší a čtyři menší jamky, které byly na základě keramického materiálu datovány do starší doby železné (viz oddíl Doba železná).

Literatura

Neuveдено.

Summary

A northern part of the Linear Pottery settlement located in 'Židelně' field (Fryšták cadastral area, Zlín District) was investigated during a rescue excavation carried out in the route of the R 4901 Hulín–Fryšták motorway. A total of 944 archaeological features were uncovered, including post holes arranged in the pattern of longhouses (15 of which were identified to date). The final count of longhouses will be known when the overall plan of the site is made and subsequently assessed.

Arkadiusz Tajer

Horní Kounice (okr. Znojmo)

„Almužna“.

Kultura s moravskou malovanou keramikou (neolit). Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: dočasně u náleze.

Lokalizace: WGS-84: 49.0260233N, 16.1720144E

V poloze „Almužna“ na katastru Horních Kounic byla objevena nová pravěká lokalita. Situována je v nadmořské výšce cca 350 m, na širokém hřebtu se štěrkovým podloží, ve kterém lze mj. identifikovat křemičitou zvětralínu serpentinitu (dále jen KZH) nebo křišťál, přechodné variety křemene až křišťálu